

Den Haag, 3 juli 2026

De Tweede Kamer heeft met de motie-Westerveld/Kuiken¹ en de motie-van Dijk/Bushoff² gevraagd te streven naar een IC-basiscapaciteit van ten minste 1.150 bedden en regelmatig te toetsen of die capaciteit in de praktijk ook wordt gehaald.³ Het kabinet spant zich in om uitvoering te geven aan de moties die in de Tweede Kamer zijn aangenomen om te streven naar IC-zorg die ook in tijden van crises zo goed mogelijk beschikbaar is. Zoals aangegeven in de Kamerbrief acute zorg⁴ is het kabinet gestart met een verkenning naar wet- en regelgeving voor het vastleggen van een basiscapaciteit van het aantal beschikbare IC-bedden. Ook zijn vertegenwoordigers van ziekenhuizen, intensivisten, IC verpleegkundigen, verzekeraars en patiënten vorige jaar gestart met een intensief

traject om samen landelijke kaders voor een toekomstbestendig IC-landschap op te stellen. In deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over de tussentijdse uitkomsten van deze trajecten.

Verkenning wetgeving

De IC-zorg is een belangrijk onderdeel van de ziekenhuiszorg en is hooggespecialiseerde medische en verpleegkundige zorg voor patiënten die acuut en levensbedreigend ziek zijn. Kenmerkend voor IC-zorg is het vermogen om flexibel op en af te schalen. Bij een toename van de zorgvraag kan de IC-capaciteit worden uitgebreid, bijvoorbeeld tijdens periodes van grote drukte (zoals tijdens een griep epidemie) of calamiteiten. Wanneer de zorgvraag afneemt, kan de capaciteit weer worden teruggebracht. Deze flexibiliteit maakt het mogelijk om passende zorg te blijven leveren en beschikbare middelen efficiënt in te zetten. Naar inschatting van de Nederlandse Vereniging van Intensive Care ligt de huidige operationele capaciteit tussen de 850 en 900 IC-bedden.

Het ministerie van VWS heeft verkend hoe we via wet- en regelgeving kunnen borgen dat er voldoende IC zorg beschikbaar is ook in tijden van een sterk verhoogde zorgvraag. Hiervoor is gekeken naar onderliggende problemen en oorzaken, en de opties in huidige wet- en regelgeving. Deze verkenning laat zien dat er voldoende grond is om wetgeving nader uit te werken. De kern daarvan is dat het huidige stelsel, bij het uitblijven van afspraken tussen veldpartijen, onvoldoende waarborgt dat bij uitzonderlijke piekbelasting tijdig, doelmatig en bestuurlijk afdwingbaar voldoende IC-capaciteit beschikbaar is. Daarbij moet het niet primair gaan om het aantal IC-bedden, maar juist om de vraag hoe wordt vastgesteld welke capaciteit noodzakelijk en proportioneel is, hoe deze capaciteit regionaal wordt gerealiseerd en wie landelijk verantwoordelijk is als afspraken onvoldoende tot stand komen. Het voornemen is de nadere uitwerking rond het eind van dit jaar met de Tweede Kamer te delen.

¹ Kamerstukken II 2022/23, 25 295, nr. 1905

² Kamerstukken II 2024/25, 36 600 XVI, nr. 93

³ Kamerstukken II 2025/26, 29 247, nr. 464

⁴ Kamerstukken II 2025/26, 29 247, nr. 464

Bovenstaande sluit aan bij de beleidsbrief van VWS waarin staat dat zorgaanbieders zich zo in een regio organiseren dat inwoners de best passende zorg op de beste plek krijgen wanneer dat nodig is.⁵ Niet alle zorg hoeft overal op dezelfde manier georganiseerd te zijn, maar patiënten moeten er wel op kunnen rekenen dat noodzakelijke zorg tijdig beschikbaar is. Dat geldt in het bijzonder voor IC-zorg. Het kabinet zal de nadere uitwerking van wetgeving ook bij de verdere uitwerking van de beleidsbrief betrekken.

Traject veldpartijen toekomstbestendig IC-landschap

Eerder heeft het kabinet al aangegeven dat het partijen vrij staat om, parallel aan de verkenning naar wetgeving, eerder tot een concrete oplossing te komen voor het vraagstuk. Vertegenwoordigers van zorgverleners, ziekenhuizen, patiënten en zorgverzekeraars hebben het kabinet recent bij brief geïnformeerd over hun traject gericht op het maken van afspraken ten behoeve van een toekomstbestendig IC-landschap. Deze brief is als bijlage bij deze Kamerbrief toegevoegd. Zij onderschrijven het belang van voldoende, toegankelijke en weerbare IC-zorg, maar geven aan dat het wettelijk vastleggen van een vaste basiscapaciteit van 1.150 IC-bedden volgens hen niet bijdraagt aan een toekomstbestendige organisatie van de IC-zorg. Veldpartijen geven aan dat niet een statisch aantal IC-bedden leidend moet zijn, maar de vraag welke capaciteit feitelijk inzetbaar, kwalitatief verantwoord en opschaalbaar is. De veldpartijen werken daarom aan een alternatief voorstel voor onder meer basiscapaciteit, opschaalbaarheid, personele inzetbaarheid, monitoring en bekostiging. Met daarbij ook nadrukkelijk aandacht voor het flexibeler inzetten van personeel binnen en buiten de IC. Het kabinet juicht het toe dat partijen hiermee bezig zijn. De beoogde oplevering van deze kaders is eind 2026. Het kabinet zal de uitkomsten of afspraken vanuit dit traject uiteraard betrekken bij de verdere uitwerking van wetgeving als deze tijdig en voor het eind van het jaar beschikbaar zijn.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
S.T.M. Hermans

⁵ Kamerstukken II, 2025/2026, 36800 XVI, nr. 191